

Column Bernard: Over de miljoenen, de eisen en de wensen

2024-09-25 - Zermelo - Zermelo Magazine

“Ik heb eindelijk mijn echte miljoenen er uit”

Het is een verzuchting die veel lezers van deze column onmiddellijk zullen snappen. Dit merkwaardige jargon van de roostermaker zal veel anderen verbazen.

Voor hen een korte samenvatting: de kwaliteit van een rooster wordt beoordeeld met strafpunten, en als iets écht niet mag (zoals een les op een vrije dag van een docent) geven we een miljoen strafpunten. Als je rooster dus minder dan een miljoen strafpunten heeft, voldoet het aan alle eisen.

Dit bleek zo'n 25 jaar geleden een mooie techniek om roosterautomaten te laten draaien.

Maar mensen zijn zelden tevreden. Dus wensen werden sterke wensen en dat werden zeer sterke wensen en als het niet lukte kwamen via honderdduizenden de 'samengestelde' miljoenen het rooster in. En omdat daardoor de eisen begonnen te sneuvelen werden die eisen opgehoogd en werd de helpdesk geconfronteerd met roosters waarin de inflatie genadeloos toegeslagen had: de miljarden vlogen om je oren. De vergelijking met Zimbabwe of de Weimar Republiek lag voor de hand: het hele systeem loopt hopeloos vast als de inflatie niet beteugeld wordt.

De vakkundige roostermaker maakt een groot onderscheid tussen eisen en wensen. Die beseft dat iedereen er beter van wordt als we allemaal onze wensen proberen te matigen. Ik geef onmiddellijk toe dat dat moeilijk is; ik heb vaak genoeg een rooster afgeleverd dat samengestelde miljoenen had omdat je nu eenmaal graag wil dat de school niet zomaar tevreden is omdat aan alle eisen voldaan is, maar zéér tevreden is, omdat zoveel wensen vervuld zijn.

De vraag is alleen: welke wensen zijn vervuld en zijn de keuzes op een eerlijke manier gemaakt?

Van roostermakers worden niet alleen technische vaardigheden gevraagd, maar ook een flinke dosis rechtvaardige wijsheid. Hebben de meest assertieve docenten altijd een streepje voor? Wegen de wensen van docenten in het algemeen zwaarder dan die van de leerlingen? Kiezen we de goede prioriteiten? Zo wordt het roosteren een goede oefening in rechtvaardige wijsheid.

Het lijkt me dan ook een fantastisch idee als politici en beleidsmakers hun zomerreces zouden besteden aan het maken van roosters. Ze zouden er veel van kunnen leren en het zou een mooie teambuilding zijn. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat daar nog wel behoefte aan is in onze nieuwe regering.

Met als resultaat dat aan de regeringsverklaring deze passage wordt toegevoegd: *“De regering is na rijp beraad van mening dat het in het belang is van de gehele samenleving als alle individuele wensen gematigd worden zodat we de dingen kunnen realiseren die écht belangrijk zijn.”*

Maar het zal vooral ons roostermakers niet verbazen als deze zin verschijnt in de ‘miljoenennota’...

Bernard van Kesteren, september 2024